

nieuwsbericht

Uitgave 11, november 2011

Graag informeren wij u over het volgende:

1. Jaarlijks €1 miljard verlies aan arbeidsproductiviteit door chronische longziekten
2. Achmea versterkt de Long Alliantie Nederland
3. Kwaliteitsindicatoren Zorgstandaard COPD beschikbaar
4. Website 'Zorgstandaarden.nl' informeert over zorgstandaarden
5. Voeding belangrijk bij de behandeling van COPD patiënten
6. Longen op de agenda
7. Uitgebreid onderwijsaanbod Astma / COPD voor zorggroepen
8. Unieke trainingen voor zorgverleners in Astmacentrum Davos
9. Longdagen 2012 van 12 tot en met 14 april in Utrecht
10. Geslaagd congres COPD ketenzorg; Samen sterk voor COPD
11. Ledenvergadering Long Alliantie Nederland op 16 december 2011
12. Meer informatie over de Long Alliantie Nederland
13. Meer informatie over dit nieuwsbericht

Met vriendelijke groet,
Long Alliantie Nederland,

drs. Emiel Rolink
beleidscoördinator

1. Jaarlijks €1 miljard verlies arbeidsproductiviteit door chronische longziekten

Veel longpatiënten kunnen door hun ziekte minder of niet deelnemen aan het arbeidsproces, hierdoor treedt jaarlijks €1 miljard economische schade op. Uit onderzoek van het Trimbos instituut blijkt dat luchtwegaandoeningen, depressieve stoornissen, chronische rugpijn, drugsmisbruik en spijsverteringsproblemen verantwoordelijk zijn voor het grootste verlies aan arbeidsproductiviteit.

Het verlies bij longziekten wordt veroorzaakt doordat werknemers met een longziekte gemiddeld 40 dagen per jaar minder productief zijn; 25 dagen door afwezigheid van het werk en 15 dagen door verminderde productiviteit op het werk. Longziekten zorgen daarmee voor een totaal verlies aan arbeidsproductiviteit van €1 miljard per jaar. Het Trimbos Instituut concludeert dat beleid gericht op het voorkomen, genezen en beperken van de gevolgen van (onder ander) luchtwegaandoeningen een positief effect heeft op het terugdringen van het direct verzuim en op het functioneren op het werk. Preventie en behandeling gericht op geïdentificeerde risicogroepen is extra kosteneffectief. De ministers van VWS en SZW nemen in het eerste kwartaal 2012 een standpunt in over het rapport van het Trimbos instituut.

Ook het Astma Fonds (binnenkort Longfonds) maakt inzichtelijk wat de gevolgen van longziekten zijn voor de arbeidsparticipatie van longpatiënten. Van de 320.000 Nederlanders met COPD verricht maar 42 procent betaald werk. In het boek 'Werken met de longziekte COPD, tussen wens en werkelijkheid' vertellen zestien COPD patiënten over hun ervaringen. Onder hen Meesterkok André Mol, 55 jaar en door zijn COPD voor 80 tot 100 procent afgekeurd. Al voordat hij de diagnose COPD kreeg, verzong hij op zijn werk allerlei plannetjes waardoor hij de dag door kon komen. Zo bedacht hij vooraf bijvoorbeeld dat hij op een werkdag een leerling kok aan zijn zijde wilde hebben welke de zware klusjes, zoals het tillen van volle kratten, voor hem konden doen. Op dit moment werkt André niet en daar is hij kapot van. Hij werkt nu aan zijn conditie om wellicht in de toekomst weer wat werk op te kunnen pakken.

Het Astma Fonds heeft op wereld COPD dag (16 november jl.) het boek overhandigd aan Tweede Kamerlid Eddy van Hijum van het CDA. Het Astma Fonds wil dat werkgevers en beleidsmakers het allerbeste halen uit de groeiende groep werknemers met COPD. Dat kan met goede begeleiding, met aangepast werken en met preventie. Ook het opsporen van mensen met COPD met de Nationale COPD risicotest is van belang.

In Nederland hebben ruim één miljoen mensen een chronische longziekte en het aantal longpatiënten blijft stijgen. De [Long Alliantie Nederland wil daarom een Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten](#) uitvoeren. Het onderzoek van het Trimbos instituut is [HIER](#) te vinden en meer informatie over het boek van het Astma Fonds is [HIER](#) te vinden.

2. Achmea versterkt de Long Alliantie Nederland

Achmea is toegetreden tot de Long Alliantie Nederland (LAN). De ledenvergadering van de LAN heeft hiertoe (unaniem) besloten. De LAN is verheugd dat Achmea is toegetreden tot de LAN. Prof. dr. Reinout van Schilfgaarde (voorzitter LAN) "De LAN wil zijn doelen bereiken door synergie tussen de activiteiten van de leden. De LAN heeft bewust zorgverzekeraars uitgenodigd vanwege hun rol in het verbeteren van integrale zorg en goede preventie voor longpatiënten".

Robbert Huijsman (Senior Manager Kwaliteit en Innovatie bij de divisie Zorg & Gezondheid van Achmea). "We worden steeds meer geacht ook te kijken naar de inrichting en ontwikkeling van de gezondheidszorg. Ook op het gebied van astma en COPD werken we op diverse manieren aan het verbeteren van de zorg. Het lidmaatschap van de LAN past bij onze ambitie om samen met longpatiënten en andere organisaties te werken aan betere longzorg".

Achmea heeft negen zorgverzekeraars, waaronder Zilveren Kruis en Agis Zorgverzekeringen. De zorginkoopactiviteiten zijn gebundeld in de divisie Zorg & Gezondheid die de inkoop van zorg voor 4,8 miljoen zorgverzekerden regelt. Achmea is marktleider in het segment zorgverzekeringen. Achmea zoekt steeds naar vernieuwende oplossingen voor lastige problemen in de zorg en wil samen met zorgaanbieders de beste zorg bieden aan zijn verzekerden. De Long Alliantie Nederland verwelkomt Achmea!

3. Kwaliteitsindicatoren Zorgstandaard COPD beschikbaar

De ledenvergadering van de Long Alliantie Nederland heeft op 16 september jl. de kwaliteitsindicatoren behorend bij de Zorgstandaard COPD vastgesteld. Hiermee is ook dit nog ontbrekende deel van de Zorgstandaard COPD nu uitgewerkt. In 2010 werd de Zorgstandaard COPD uitgebracht, maar nog zonder de Kwaliteitsindicatoren. In totaal zijn twee kengetallen en acht kwaliteitsindicatoren vastgesteld.

De kwaliteitsindicatoren zijn opgesteld door een brede LAN werkgroep onder voorzitterschap van de heer prof. dr. Geertjan Wesseling, longarts en mevrouw

dr. Annelies Jacobs (IQ Healthcare). Autorisatie heeft plaatsgevonden na een ronde van consulteren en accorderen onder de leden van de LAN. De LAN dankt de werkgroep voor al zijn activiteiten en de leden voor het accorderen van de kwaliteitsindicatoren!

De komende jaren wordt bezien of uitbreiding van de set kwaliteitsindicatoren nodig en mogelijk is. Ook wordt gewerkt aan de toepassing van de kwaliteitsindicatoren. Op dit moment worden de kwaliteitsindicatoren toegevoegd aan de Zorgstandaard COPD. Zodra dit is gebeurd, wordt de Zorgstandaard COPD inclusief de kwaliteitsindicatoren opnieuw gepubliceerd. De kwaliteitsindicatoren zijn al wel beschikbaar en [HIER](#) te vinden.

4. Website 'Zorgstandaarden.nl' informeert over zorgstandaarden

Veel mensen en organisaties in Nederland zijn bezig met het verbeteren van de zorg voor mensen met een chronische ziekte. Verenigingen zoals de Nederlandse Diabetes Federatie, het Partnership Stop met Roken en de Long Alliantie Nederland ontwikkelen zorgstandaarden die bepalen wat er nodig is voor kwalitatief goede zorg. Zorgstandaarden beschrijven naast de inhoud van de zorg, ook de organisatie van het zorgproces en de indicatoren voor de kwaliteit. Zorgstandaarden helpen de patiënt om goed op de hoogte te zijn en mede richting te geven aan het zorgproces. De website zorgstandaarden.nl bundelt deze zorgstandaarden en vormt een platform voor betrokken partijen.

Zorgstandaarden.nl geeft een overzicht van bestaande zorgstandaarden en degene die nog in ontwikkeling zijn. Aangegeven wordt onder meer door wie de zorgstandaard is ontwikkeld, op welke richtlijnen de zorgstandaard is gebaseerd en of een patiëntenversie beschikbaar is. Ook de oorspronkelijke documenten en verantwoordelijke organisaties zijn vindbaar op zorgstandaarden.nl. Daarnaast geeft de website informatie over projecten en activiteiten van het Coördinatieplatform, adviezen en rapporten. Tot slot biedt de website achtergrondinformatie over specifieke onderwerpen die van belang zijn voor de chronische zorg.

Het Coördinatieplatform roept betrokken partijen, personen en andere geïnteresseerden op om vragen, ervaringen en ideeën met betrekking tot de ontwikkeling van zorgstandaarden met elkaar te delen. Dit kan tijdens speciale bijeenkomsten door het hele land, maar sinds kort ook via de LinkedIn-groep Zorgstandaarden. Zo ontstaat overzicht; wat er speelt in de zorg voor mensen met chronische ziekten, waar knelpunten zitten en waar afstemming nodig is. Meer informatie is te vinden op www.zorgstandaarden.nl.

5. Voeding belangrijk bij de behandeling van COPD patiënten

Ongeveer 30% van alle COPD-patiënten is ondervoed. Bij een deel van deze patiënten is dat goed zichtbaar door ondergewicht. Er is echter ook een groep patiënten (10-15%) die een gezond gewicht heeft of zelfs overgewicht, maar toch ondervoed is. Zij hebben een te lage vetvrije massa. Een lage vetvrije massa gaat gepaard met een verhoogd risico op exacerbaties, meer ziekenhuisopnames, een lagere kwaliteit van leven en een verhoogde mortaliteit. Alleen extra lichaamsbeweging is voor deze patiënten niet voldoende om de vetvrije massa te vergroten. Zolang de patiënt onvoldoende energie en eiwit gebruikt zal met beweging niet het gewenste resultaat geboekt worden. Veel COPD-patiënten hebben een verminderde inname van voeding als gevolg van onder andere anorexie en dyspnoe. Daarnaast is de energie- en eiwitbehoefte bij een grote groep patiënten verhoogd. Ongeveer 25% van de COPD-patiënten heeft een verhoogd rustmetabolisme.

Ook de energie die nodig is voor activiteiten is bij patiënten met COPD hoger dan bij gezonde mensen.

De Zorgstandaard COPD en de richtlijn diagnostiek en behandeling COPD besteden aandacht aan een goede voedingstoestand van de patiënt. Dit najaar vond de Post HBO cursus "COPD en Voeding voor diëtisten" plaats. Ruim 150 enthousiaste diëtisten volgden de cursus die onder bestond uit lezingen over anatomie en fysiologie van COPD, ondervoeding bij COPD, de palliatieve fase, longtransplantatie, COPD en overgewicht, en het belang van multidisciplinaire samenwerking. Ook volgden de deelnemers workshops van een fysiotherapeut, longfunctieanalist, COPD-verpleegkundige en logopedist. Een diëtist, die gespecialiseerd is in COPD, beschikt over een goede bio-impedantiemeter voor het bepalen van de lichaamssamenstelling en kan de patiënt praktische adviezen geven voor voldoende inname van energie, eiwit en andere voedingsstoffen die bij deze ziekte een rol spelen. Meer informatie over deze cursus die ook in 2012 plaatsvindt is [HIER](#) te vinden.

6. Longen op de agenda

Hieronder vindt u een overzicht van relevante congressen en bijeenkomsten op het gebied van longen en gerelateerde onderwerpen.

Agenda 2011

Wanneer	Wat	Meer informatie
7 december	9e V&VN Longsymposium	www.healthinvestment.nl
16 december	LAN ledenvergadering	
Diverse data	CASPIR (COPD, Astma en Spirometrie) Praktische spirometrie voor de eerste lijn	www.cahag.nl/caspir

Agenda 2012

Wanneer	Wat	Meer informatie
15-20 januari	Davos School Winterklas kinderartsen	www.davoschool.nl
8-11 februari	Davos School Medisch Psychologie Congres	www.davoschool.nl
6 maart	NvvPO en V&VN Longdag	
14-17 maart	Davos School, congres "op de hoogte van astma" voor longartsen en longartsen in opleiding	www.davoschool.nl
12-14 april	Longdagen 2012	
22 mei	Nationaal POH Lustrumcongres (pulmonale onderdelen voor praktijkondersteuners)	www.nvvpo.nl

6 september	2 ^e Nationaal Pulmonaal Congres	www.healthinvestment.nl
4 oktober	3 ^e Big5 Congres	www.healthinvestment.nl
9 november	Medical Devices Congres	www.healthinvestment.nl
14 december	V&VN Longverpleegkundige Lustrumcongres	www.healthinvestment.nl

De agenda kunt u ook vinden op onze website www.longalliantie.nl. Als u gegevens wilt aanleveren voor "Longen op de Agenda" dan kunt u die sturen naar info@longalliantie.nl.

7. Uitgebreid onderwijsaanbod Astma/COPD voor zorggroepen

De Stichting COPD en Astma Huisartsen Advies Groep (CAHAG) biedt een scholingsaanbod aan dat zich speciaal richt op zorggroepen Astma en COPD. De zorgstandaard COPD en de richtlijnen van het NHG en het CBO vormen een belangrijke leidraad voor de COPD-zorg en is mede de basis voor de ketenzorgprogramma's. Nu blijkt er in de praktijk een kloof aanwezig te zijn tussen de zorg die volgens de ketenzorgprogramma's geleverd zou moeten worden en de uiteindelijk gerealiseerde zorg. De nieuwe scholing richt zich daarom ook onder andere op het ondersteunen van praktijken en zorggroepen bij het implementeren van zorg conform de zorgstandaarden.

De scholing bestaat uit verschillende modules waarbij alle onderwerpen aan bod komen die van belang zijn voor het optimaliseren van de zorg aan Astma- en COPD patiënten in de huisartspraktijk. Zo is er onder andere een module CASPIR te volgen en een module Inhalatietechnieken. Maar ook het bevorderen van therapietrouw bij patiënten komt aan bod. De modules zijn op verschillende data en tijdstippen te volgen. De scholing richt zich op huisartsen, praktijkverpleegkundigen en praktijkondersteuners en bij sommige onderdelen ook op samenwerkingspartners zoals fysiotherapeuten. Een compleet overzicht van de modules en verdere informatie is [HIER](#) te vinden.

8. Unieke trainingen voor zorgverleners in Astmacentrum Davos

Patiënten met ernstig astma kunnen in Nederland soms niet goed worden behandeld. Deze mensen kunnen veel baat hebben bij hooggebergtebehandeling. Het Nederlands Astmacentrum Davos (Zwitserland) is vanwege de ligging op 1560 meter in de Zwitserse bergen heel geschikt voor behandeling van mensen met moeilijk behandelbaar astma. Omdat Davos zo hoog ligt en de lucht droog is komt er geen huisstofmijt voor. Ook zijn er nauwelijks andere stoffen in de lucht zoals pollen of bepaalde schimmelsporen, waar mensen allergische of astmatische reacties van kunnen krijgen. Alle mensen met moeilijk behandelbaar astma en al hun zorgverleners zouden op de hoogte moeten zijn van het gespecialiseerde en multidisciplinaire behandelingsaanbod van Astmacentrum Davos.

Speciaal voor zorgverleners organiseert de "Davos School" diverse unieke symposia, congressen en trainingen, op locatie in Davos! Tussen januari en maart 2012 zijn er cursussen voor onder andere medisch psychologen, longverpleegkundigen, longartsen, longartsen in opleiding en kinderartsen. Meer informatie over deze unieke trainingen is [HIER](#) te vinden.

9. Longdagen van 12 tot en met 14 april 2012 in Utrecht

Van 12 tot en met 14 april 2012 organiseert de Long Alliantie Nederland samen met Astma Fonds, CAHAG, NVALT, NRS en andere organisaties die actief zijn op het terrein van preventie, zorg en onderzoek bij longziekten de **Longdagen 2012**.

Tijdens de longdagen is aandacht voor de laatste ontwikkelingen op het terrein van preventie, zorg en wetenschappelijk onderzoek bij longziekten. Doelgroepen voor de Longdagen 2012 zijn onder andere zorgverleners, onderzoekers en patiënten. Doordat de longendagen door meerdere organisaties tegelijk worden georganiseerd is het de bedoeling een interessant en gevarieerd programma te presenteren. Op dit moment wordt hard gewerkt aan de organisatie en inhoud van het programma. Zodra meer bekend is wordt u hierover geïnformeerd (onder andere) via het LAN nieuwsbericht.

10. Geslaagd congres COPD ketenzorg; Samen sterk voor COPD

Op 14 oktober 2011 organiseerde het Julius Centrum voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde in Utrecht het jaarlijkse congres over ketenzorg COPD. Tijdens dit congres vond uitwisseling plaats van onderzoeksresultaten, innovatieve projecten en ervaringen met bestaande en nog in de toekomst te ontwikkelen beleidsmaatregelen op het gebied van ketenzorg bij COPD. De sheets van dit congres zijn [HIER](#) te vinden.

11. Ledenvergadering Long Alliantie Nederland op 16 december 2011

De Long Alliantie Nederland is een federatieve vereniging met de ledenvergadering als hoogste orgaan. Op 16 december aanstaande is de ledenvergadering van de Long Alliantie Nederland te Amersfoort. Aan de orde komen onder meer het Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten, de Zorgstandaarden Astma Kinderen en Volwassenen, het traject richtlijn optimalisering Astma, en het versterken van kwaliteit en doelmatigheid bij inhalatiemedicatie. Leden van de Long Alliantie Nederland ontvangen de vergaderstukken begin december.

12. Meer informatie over de Long Alliantie Nederland

De Long Alliantie Nederland (LAN) is de federatieve vereniging van vooraanstaande partijen in Nederland op het gebied van chronische longzorg. De doelen van de LAN zijn:

- Het terugdringen van het aantal mensen met chronische longaandoeningen;
- Het terugdringen van de ernst van hun ziekte en het aantal sterfgevallen als gevolg van chronische longaandoeningen;
- Het bevorderen van de kwaliteit van leven van mensen met chronische longaandoeningen.

Leden van de LAN zijn:

- Astma Fonds Longpatiëntenvereniging ([Astma Fonds](#));
- Astma Fonds Longstichting ([Astma Fonds](#));
- Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie ([KNGF](#));
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter Bevordering der Pharmacie ([KNMP](#));
- Nederlands Instituut van Psychologen ([NIP](#));
- Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose ([NVALT](#));
- Nederlandse Vereniging van Diëtisten ([NVD](#));
- Nederlandse Vereniging van Longfunctieanalisten ([NVLA](#));
- Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde ([NVK](#));
- SAN Centra voor Medische Diagnostiek ([SAN](#));

- Stichting COPD en Astma Huisartsen Adviesgroep ([CAHAG](#)) namens het Nederlandse Huisartsen Genootschap ([NHG](#)) en de Landelijke Huisartsen Vereniging ([LHV](#))
- STIVORO expertisecentrum voor tabakspreventie ([STIVORO](#));
- Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland ([V&VN](#)), afdeling Longverpleegkundigen;
- Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland ([V&VN](#)), afdeling Praktijkverpleegkundigen en Praktijkondersteuners ([praktijkverpleegkundigen-praktijkondersteuners](#));
- Vereniging Nederland-Davos ([Nederland-Davos](#));
- Vereniging van Astmacentra Nederland ([VAN](#)).

Buitengewone leden:

- ActiZ, organisatie van zorgondernemers ([ActiZ](#));
- Landelijke Vereniging voor Georganiseerde eerste lijn ([LVG](#)).

Bedrijfsleden:

- Achmea;
- AstraZeneca ([AstraZeneca](#));
- Boehringer Ingelheim ([Boehringer Ingelheim](#));
- Chiesi Pharmaceuticals ([Chiesi](#));
- GlaxoSmithKline ([GSK](#));
- Meda Pharma ([Meda Pharma](#));
- Mediq ([Mediq](#));
- Merck Sharp en Dohme ([MSD](#));
- Novartis ([Novartis](#));
- Nutricia ([Nutricia](#));
- Nycomed ([Nycomed](#));
- Pfizer ([Pfizer](#));
- Sandoz ([Sandoz](#));
- Teva Pharma Nederland ([Teva](#)).

Gezamenlijk maken deze partijen zich hard voor een optimale preventie en zorg voor mensen met een chronische longaandoening. Samenwerking binnen de LAN moet zorgen voor synergie. Contactgegevens: Long Alliantie Nederland, Stationsplein 125, 3818 LE Amersfoort, KvK 32143205, Triodos Bank 390227919, info@longalliantie.nl en telefoonnummer 033-4218418.

13. Meer informatie over dit nieuwsbericht

Dit maandelijks digitale nieuwsbericht is bedoeld om u te informeren over de Long Alliantie Nederland. Geadresseerden zijn leden, relaties en belangstellenden van de LAN.

Als u zich wilt opgeven of afmelden voor dit nieuwsbericht, of als meer personen binnen uw organisatie dit nieuwsbericht willen ontvangen, dan kunt u dat doorgeven aan: info@longalliantie.nl en telefoonnummer 033-4218418.